

Taxon *Ajuga reptans*

Název taxonu	Ajuga reptans
Vědecký název taxonu	Ajuga reptans
Jména autorů, kteří taxon p...	Linn. (1753)
Odrůda	‘Burgundy Glow’
Český název	zběhovec plazivý
Synonyma (zahradnický pou..	Ajuga stolonifera Jeanb.& Timb.Lagr.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Ajuga

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holarktická květenná říše, Atlanticko-eurosibiřská oblast a Mediterránní oblast
Biogeografické regiony - po..	téměř po celé Evropě, odtud přes maloasijská pohoří na Kavkaz

Zařazení

Fytocenologický původ	helorgadofyt, lochmofyt, telmatofyt; lužní a listnaté lesy, křoviny, břehy lesních potoků, podhorské louky, z nížin k 2000 m.n.m. v horách
Pěstitelská skupina	Trvalka polostálozelená
Životní forma	Chamaefyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	kobercovitá trvalka s plazivými stolony, do 0.1 m vysoká (za květu jen o málo vyšší); za květu porosty dočasně řidnou
Kořen	adventivní z oddenků a stolonů
Výhony	hrnaté, oddáleně vstřícně olistěné, sterilní výběžkatě plazivé, kvetoucí přímé, nevětvené, dvouřadě chlupaté až olysávající
Listy	obvejčité, v přizemních růžicích až 0.1 m dlouhé, oddáleně tupě zubaté nebo téměř celokrajné, roztroušeně chlupaté nebo téměř lysé
Květenství	květy po šesti až deseti v lichopřeslenech chráněných vejčitými listeny a často klasnatě sblížených
Květy	zygomorfní, různobalné, srostloplátečné, pětičetné s redukovaným horním a tojlaločným spodním pyskem, modré nebo modropurpurové (někdy bílé či růžové), se čtyřmi dvoumužnými

Opylovací poměry	vyčnívajícími tyčinkami
Plody	Částečně samosprašná
Možnost záměny taxonu (+..)	elipčité tvrdky s elaiosomem
	zaměnitelná s blízkými <i>Ajuga genevensis</i> L. (často nápadně pýřitá, s trojlaločnými listeny v květenství) nebo <i>Ajuga pyramidalis</i> L. (s listeny zvětšenými a sblíženými v jehlanovité klasy) - obě jsou bez výběžků, situaci však komplikují rovněž občas pěstované intermediální hybridy všech tří druhů (<i>Ajuga</i> x hybrida Kern., <i>A.</i> x <i>hampeana</i> Br.& Vatke)
Dlouhověkost	relativně dlouhověká, z nevhodných stanovišť rychle mizí
Doba rašení	Brzy na jaře rašící (II-III)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Duben
Konec doby kvetení	Červen
Remontování	✓
Remontování - poznámka	mnohé klony chudě znovu nakvétají v pozdním podzimu

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	za dostatku vody přizpůsobivá; v polostínu rostliny mohutnější a lépe odnožující, ale méně vybarvené
Faktor tepla	mrazuvzdorná do -28°C až -36°C (USDA); rychlení po vernalizaci (2°C) při 16°C-18°C / 12°C od ledna pro předjarní expedici
Faktor vody	na vodu náročný mezofyt
Faktor půdy	propustná, ale vododržná, spíše neutrální (pH 5.8-7.2), nezasolená (EC do 1.0 mS.cm), humózní a výživná
Faktor půdy - poznámka	přizpůsobivá na bazických i kyselých horninách, indikátor bohatých půd

Užitné vlastnosti

Použití - pro trvalky	PD - Porost dřevin, OPD - Okraj porostu dřevin, VPp - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, A - Alpinum, Z - Záhon a OV - Okraj vody
Choroby a škůdci	početné askomycety: <i>Sphaerotheca</i> , <i>Ramularia</i> , <i>Athelia</i> (<i>Sclerotium</i>), <i>Colletotrichum</i> , <i>Alternaria</i> , <i>Corynespora</i> , <i>Myrothecium</i> , <i>Stemphylium</i> , <i>Botryotonia</i> , <i>Phytophthora</i> , <i>Pythium</i> , <i>Fusarium</i> ; ze škůdců svilušky (<i>Tetranychus</i>), mšice (<i>Myzus</i>), háďátka (<i>Meloidogyne</i> , <i>Pratylenchus</i>)

Doporučený spon pro výsad.. 10-20 rostlin na m2 dle rozrůstavosti odrůdy

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Množení oddělky, Množení šlahouny a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	výsevem jen původní druhy (v nabídkách semenářských firem A. reptans a A. genevensis), nejsou odrůdově stálé; in vitro kultury bezproblémové s výjimkou chimérických odrůd (‘Burgundy Glow’)
Konečné hrnky	zpravidla 1.4 - 3.8 l kontejnery - při sesazení 3-4 rostlin lze dopěstovat o 3-4 týdny dříve než rostliny soliterně hrnkované do 12-14 cm hrnků.
Retardace	uniconazol - sytější vybarvení, ale často příliš stěsnaný růst
Květní tvorba	neutrální k délce dne, nutná je však vernalizace (nejméně šest týdnů při 2°C-6°C) - exaktní data dosud málo známa
Reakční doba	vývin květů po vernalizaci závislý na teplotách i odrůdových dispozicích a trvá 5-8 týdnů
Odrůdy	Množství odrůd lišících se zbarvením květů nebo listů: temně purpurové ‘Royalty’, ‘Evening Glow’, bronzově hnědé ‘Palisander’, ‘Catlins Giant’ (poslední AGM 1993), pestrolisté ‘Burgundy Glow’, ‘Arctic Fox’ atd.

Ostatní

Výsev/výsadba na stanoviš...	‘Burgundy Glow’ - IX/2017
Dodavatel	‘Burgundy Glow’ - Botanické zahradnictví Holzbecherovi
Poznámka	1985: v německých hodnoceních dobré (*) ‘Riesmöre’, ‘Rosakerze’, ‘Naumburg’, ‘Alba’; velmi dobrá (**) jen ‘Atropurpurea’; pestrolisté ‘Burgundy Glow’ a ‘Variegata’ pouze pro zahrádkáře; AGM doposud jen ‘Catlin’s Giant’ (1993)
Odkazy	• Teteryuk L.V., Dymova O.V., Golovko T.K. (2001): Morphophysiological and population adaptations of Ajuga reptans L. at northern boundary of its range. Russian Journal of Ecology 32 (3): 191-197; Dymova O.V., Golovko T.K. (2007): Pigment apparatus in Ajuga • Uher, Jiří: Zběhovce (Ajuga L.) a jejich odrůdové sortimenty. Zahradnictví. Praha: Profi Press. 2015, sv.14, č. 9, s. 26 - 31. ISSN: 1213-7596. • https://www.softsort.cz/app/#/taxon/304

Grafické přílohy

